

ІНФОРМАЦІЙНІ ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ: КОМПЛЕКСНЕ УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

*Швець В.Я., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту
виробничої сфери,*

*Паніж Ю.С., к.е.н., доцент кафедри менеджменту виробничої сфери,
Проскура А.В., магістрант кафедри менеджменту виробничої сфери,
ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ, Україна*

Невід'ємною частиною підприємства є логістичний інформаційний потік, що являє собою збір даних про матеріальний потік, їх передачу, обробку і систематизацію з наступною видачею готової інформації. Інформація має бути інтегрованою і охоплювати процеси виробництва, розподілу та задоволення попиту. На основі результатів аналізу структури та географії матеріальних інформаційних потоків створюється багаторівнева система.

Як і будь-яка інша система, інформаційна складається з певним чином взаємопов'язаних елементів і має сукупність інтегративних якостей. Логістичні системи по окремих елементах можна розглядати по-різному. Найчастіше інформаційні системи розподіляються на дві підсистеми: функціональну та обслуговуючу.

Функціональна підсистема складається із сукупності завдань, згрупованих за принципом загальності мети. Обслуговуюча ж включає такі елементи:

- технічне забезпечення, тобто сукупність технічних засобів, що забезпечують обробку та передачу інформації;
- інформаційне забезпечення, котре включає довідки різного характеру, класифікатори, кодифікатори, засоби формалізованого списування даних;
- матеріальне забезпечення, тобто сукупність методів вирішення функціональних завдань.

Логістичні інформаційні системи, як правило, являють собою автоматизовані системи управління логічними процесами. Тому математичне забезпечення в логічних інформаційних системах - це комплекс програм і сукупність засобів програмування, що забезпечує вирішення завдань управління матеріальними потоками.

При цьому передбачаються альтернативні варіанти управління - децентралізоване, централізоване, комбіноване. На верхньому рівні управління розміщується центральна ЕОМ, що вирішує стратегічні завдання, на середньому - створюють АСУ підприємства (АСУТП) магістрального

транспорту, наприклад автоматизовану систему залізничного транспорту (АСУЗТ). На нижньому рівні функціонують АСУ (чи модулі АСУ) технологічними процесами виробництва (АСУТП), складськими комплексами, залізничними станціями та транспортними вузлами. В такій системі інформаційні потоки супроводжують матеріальні. І той, і інший мають бути оперативно керованими у реальному масштабі часу в режимі «*on line*». Застосування автоматики дозволяє на більш високому рівні здійснювати контроль за всіма основними та допоміжними процесами, що є в логістичній системі. Автоматична система контролю чітко відстежує такі показники процесів, як наявність напівфабрикатів і випуск нової продукції, стан виробничих запасів, обсяг постачання матеріалів та комплектуючих деталей, ступінь виконання замовлень. Структура системи вихідних даних, що використовуються для автоматичного контролю, залежить від особливостей кожного підприємства, для якого складається логістична система зі вказуванням усіх вузлових точок, вхідних та вихідних шляхів до них і відповідних інформаційних потоків.

Організація зв'язків між елементами в інформаційних системах логістики може суттєво відрізнятись від організації традиційних інформаційних систем. Це пов'язано з тим, що в логістичних інформаційних системах мають забезпечуватися інтереси усіх елементів управління матеріальними потоками, а також їх надійна взаємодія.

Інформаційну логістичну систему можна визначити як сукупність взаємопов'язаних засобів обчислювальної техніки, засобів програмування, котрі вирішують ті чи інші завдання управління матеріальними потоками.

Інформаційні системи в логістиці можуть створюватися з метою управління матеріальними потоками на рівні підприємства, а можуть сприяти організації логістичних процесів на території регіонів. На рівні окремих підприємств логістичні інформаційні системи поділяють на три групи: планові; диспетчерські; виконавчі. Всі вони відрізняються як за своїми функціональними, так і забезпечуючими підсистемами. Функціональні підсистеми відрізняються за змістом завдань, що вирішуються. Забезпечуючі відрізняються за всіма своїми елементами, тобто технічним, інформаційним та математичним забезпеченням.

Серед завдань, котрі потрібно вирішити, можуть бути такі:

- створення та оптимізація ланок логістичного ланцюжка;
- управління запасами;
- планування виробництва;
- планування постачання;
- планування замовлень;
- формування портфелю замовлень.

Приймаючи довгострокові рішення, які передбачають створення та оптимізацію ланок логістичного ланцюжка (планування виробничих програм, загальне управління запасами) використовують планові інформаційні системи. Для забезпечення злагодженої роботи логістичних систем з управління складським господарством, цехом використовують диспетчерські логістичні системи. З їхньою допомогою вирішують питання визначення місць складування й управління запасами, а також забезпечення внутрішньоскладським транспортом, відбору вантажів за замовленнями та їх комплектування. Щоб одержати необхідну інформацію про рух вантажу у поточний момент часу, а також для регулювання і управління цим процесом використовують виконавчі інформаційні системи. Вони вирішують питання управління обслуговування виробництва, управління переміщення матеріального потоку між цехами і робочими місцями тощо.

Виконавчі логістичні системи створюються на рівні адміністративного або оперативного управління. Інформація в цих системах обробляється у темпі, визначеному швидкістю її надходження до ЕВМ. Це так званий режим роботи в реальному масштабі часу.

У планових системах вирішуються завдання, що пов'язують логістичну систему з сукупним матеріальним потоком. Це дозволяє створити ефективну систему організації виробництва, що враховує потреби ринку. Вона ніби втілює логістичну систему в матеріальний потік. Диспетчерська та виконавча системи деталізують намічені плани і обґрунтовують їх виконання у цехах, на складах, робочих місцях. Усі три системи інтегруються в єдину інформаційну систему. Завдяки інтегрованим інформаційним системам збільшується швидкість обміну інформацією, зменшується обсяг роботи по підрахунках, покращується облік, зменшується документообіг. Створення багаторівневих автоматизованих систем управління матеріальними потоками пов'язане зі значними витратами, в основному в об'єкті розробки програмного забезпечення, котре, з одного боку, має забезпечити багаторівневі системи, а з іншого - ступінь її інтеграції. Через це при створенні автоматичних систем управління у сфері логістики необхідно досліджувати можливості використання порівняно дешевого стандартного програмного забезпечення, виходячи з його адаптації до місцевих умов.

В сучасних умовах створені достатньо удосконалені пакети програм. Однак їх використання залежить від рівня стандартизації завдань, які необхідно вирішити при управлінні матеріальними потоками.

Список літератури:

1. Курочкин, Д. В. Логистика: [транспортная, закупочная, производственная, распределительная, складирования, информационная] / Д. В. Курочкин. – Минск: ФУАинформ, 2012. – 268 с.

2. Моисеева, Н. К. Экономические основы логистики: учебник по специальности 080506 «Логистика и управление цепями поставок» / Н. К. Моисеева. – Москва: Инфра-М, 2010. – 527 с.

ПРИНЦИПИ ТА ЦІЛІ ЛОГІСТИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Швець В.Я., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту виробничої сфери,

*Паніж Ю.С., к.е.н., доцент кафедри менеджменту виробничої сфери,
Світкіна В.Є., магістрант кафедри менеджменту виробничої сфери,
ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ, Україна*

Логістичне обслуговування споживачів – це важлива складова процесу обслуговування, яка дає можливість забезпечити необхідний рівень задоволення потреб споживачів за умови підтримки ефективного рівня витрат у ланцюзі постачань. Для підприємства – це суттєвий фактор, який впливає на рівень його конкурентоспроможності. Адже рівень задоволення споживачів прямо позначається на рівні попиту на продукцію підприємства. Визначення логістики характеризує тенденцію розглядати логістичне обслуговування споживачів як процес, спрямований на керування ланцюгом постачань.

Логістичне обслуговування споживачів створює додану цінність для всіх учасників логістичного ланцюга. Отже, для забезпечення логістичного обслуговування повинні бути визначені й розподілені за значимістю всі види діяльності, важливі для виконання поставлених завдань. Крім того, повинні бути передбачені кількісні показники для оцінки результатів. Результати необхідно оцінювати за ступенем досягнення цілей.

Таким чином, логістичне обслуговування представляє собою баланс між пріоритетом високого рівня якості обслуговування споживачів та супутніх витрат.

Основними принципами логістичного обслуговування споживачів є:

- орієнтація на задоволення потреб споживачів;
- орієнтація на функціональний та інформаційний процеси;
- орієнтація системи обслуговування на запобігання помилок, збоїв, невідповідностей, наскільки це можливо;
- орієнтація на вдосконалення процесів, процедур і документації по обслуговуванню споживачів;